

# Izabela Jarosińska

---

## 25-lecie Instytutu Badań Literackich

---

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 119-121

---

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

### 25 — LECIE INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH

W listopadzie 1973 r. minęła 25 rocznica założenia Instytutu Badań Literackich. Uroczystości jubileuszowe odbyły się w Pałacu Staszica w Warszawie 19 stycznia 1974 r.

Tego dnia przed południem pracownicy Instytutu oraz zaproszeni goście z kraju i zza granicy uczestniczyli w otwartym posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu, które otworzył prof. dr Kazimierz Wyka odczytaniem listu, jaki na ręce dyrektora Instytutu, doc. dr hab. Teresy Skubalanki, skierował I Sekretarz KC PZPR Edward Gierek. Następnie odczytano adresy gratulacyjne od ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki oraz od ministra oświaty i wychowania. Chwilą ciszy uczcili zebrani pamięć zmarłych współzałożycieli i pracowników Instytutu, następnie wygłoszone zostały przemówienia okolicznościowe.

Jako pierwsza głos zabrała doc. dr hab. Teresa Skubalanka - dyrektor Instytutu, potem krótkie przemówienia wygłosili: prof. dr Władysław Markiewicz - sekretarz Wydziału Nauk Społecznych PAN, prof. dr Henryk Markiewicz - przewodniczący Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej PAN, prof. dr Stefan Żółkiewski i prof. dr Stanisław Urbańczyk - dyrektor Instytutu Języka Polskiego PAN. Wszyscy mówcy podkreślali znaczenie Instytutu Badań Literackich w rozwoju polskiego literaturoznawstwa, zwracali uwagę na jego funkcję integrującą badania teoretyczno- i historycznoliterackie i na zasługi w gromadzeniu, opracowywaniu i udostępnianiu źródłowych fundamentów nauki o literaturze, takich jak "Nowy Korbut", "Słownik polszczyzny XVI w." czy "Polska bibliografia literacka".

W imieniu najmłodszych pracowników IBL głos zabrał mgr Zbigniew Jarosiński. Mówił, że dla najmłodszego pokolenia pracowników polonistyki tradycja Instytutu jest tradycją środowiska, które zawsze tworzyło rzeczy nowe i nowatorskie, odznaczające się szczególną aktualnością, a z drugiej strony - które dało prace kluczowe dla nauki o literaturze, ważne, niezastąpione. Następnie odczytano liczne i serdeczne depeche, które z okazji jubileuszu nadeszły do Instytutu od wielu osób i instytucji z kraju i z zagranicy, między innymi od szczególnie zaprzyjaźnionych Instytutów Akademii Nauk ZSRR: Słowianoznawstwa i Bałkanistyki oraz Literatury Światowej im. M. Gorkiego z Moskwy, od Akademii Nauk NRD, Dyrekcji Biblioteki Narodowej w Warszawie, Dyrekcji i pracowników Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, od profesorów-polonistów z kraju i z zagranicy. Uroczyste zebranie Rady Naukowej zamknął prof. dr Kazimierz Wyka, składając wszystkim życzenia dobrej i owocującej pracy w Instytucie i dla Instytutu.

Kolejnym punktem w programie obchodów 25 rocznicy powstania IBL było otwarcie wystawy prezentującej dorobek naukowy i wydawniczy Instytutu w tym okresie. W gablotach zgromadzono materiały do dziejów Instytutu (np. dokumenty związane z powołaniem IBL do życia), unikalne egzemplarze z cieniów Biblioteki (np. rękopisy Elizy Orzeszkowej), nagrodzone wydawnictwa Instytutu (publikacje zbiorowe i prace indywidualnych badaczy), wśród nich m.in. wyróżniona w 1953 r. Nagrodą Państwową II stopnia książka S. Żółkiewskiego "Spór o Mickiewicza", nagrodzone Złotym Medalem Republiki Włoskiej na wystawie książki naukowej w Bolonii w 1969 roku wydawnictwo "Polonia typographica saeculi sedecimi" czy książki-laureatki nagród Wydziału I PAN (np.: "Słownik współczesnych pisarzy polskich", staropolskie i oświeceniowe tomy "Nowego Korbuta", monografia M. Janion o Krasińskim i in.).

Na osobnych planszach, w postaci czytelnych wykresów, przedstawiono różne formy działalności Instytutu Badań Literackich. Imponująco przedstawia się jego dorobek wydawniczy (361 woluminów w wydawnictwach seryjnych, 112 ogłoszonych jako wydawnictwa jednorazowe, trzy tytuły czasopism fachowych) oraz osiągnięcia w zakresie kształcenia kadry naukowej (101 doktoratów i 36 habilitacji). Plansze-mapy ilustrowały współpracę naukową IBL z placówkami polonistycznymi w kraju i za granicą. I tak, na terenie kraju Instytut ma swoje placówki w Krakowie, Wrocławiu,

Poznaniu i Toruniu. Ścisłą współpracę naukową i dydaktyczną utrzymuje z uniwersytetami i wyższymi szkołami pedagogicznymi w Krakowie, Gdańsku, Poznaniu, Łodzi, Lublinie, Wrocławiu, Kielcach, Katowicach i Toruniu. W zakresie współpracy z zagranicą - dwustronne umowy naukowe podpisane były z Akademią Nauk w Moskwie, Pradze i Berlinie. Natomiast wymiana stypendystów, delegacji i gości dokonuje się - na różnych zasadach - między Instytutem a wieloma krajami zarówno wschodniej, jak i zachodniej Europy.

Oddzielne miejsce miała na wystawie Biblioteka IBL - wymowny wykres prezentował wzrost księgozbioru i zupełnie nieproporcjonalny doń przyrost powierzchni magazynu. Ostatnią wreszcie, również bardzo interesującą, pozycją na wystawie był wykaz ważniejszych konferencji, sesji, sympozjów i zjazdów naukowych (łącznie ponad 100 pozycji) zorganizowanych przez Instytut w latach 1948-1973, z których warto wymienić tytułem przykładu imprezy tak ważne dla życia naukowego i kulturalnego kraju, jak Sesje Mickiewiczowskie (krajowa w 1955, międzynarodowa w 1956 r.), Międzynarodowa Konferencja Poetyki (1960 r.), sesja naukowa w 100-lecie urodzin Stefana Żeromskiego (1964 r.), konferencja poświęcona problemom syntezy historycznoliterackiej i metodologii badań literackich (1966 r.) i wiele, wiele innych, podejmujących tematy zarówno ogólne, jak i szczegółowe, dotyczących twórców czy całych prądów i epok - zawsze jednak ważnych, przynoszących konkretne wyniki i zostawiających trwałą ślad w postaci artykułów, monografii czy książek zbiorowych.

Dzień obchodów ćwierćwiecza IBL zakończyła lampka wina w Pałacu Staszica, którą wypito toast za dalszą pomyślność Instytutu.

Mgr Izabela Jarosińska

LX ANNI LABORIS PRO SCIENTIA ET ARTE

60-lecie pracy naukowej prof. Juliana Krzyżanowskiego

"LX Anni Laboris pro Scientia et Arte. 1973. Wielkiemu Uczonemu - Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza" - taki napis otacza wizerunek Juliana Krzyżanowskiego na medalu pamiątkowym